

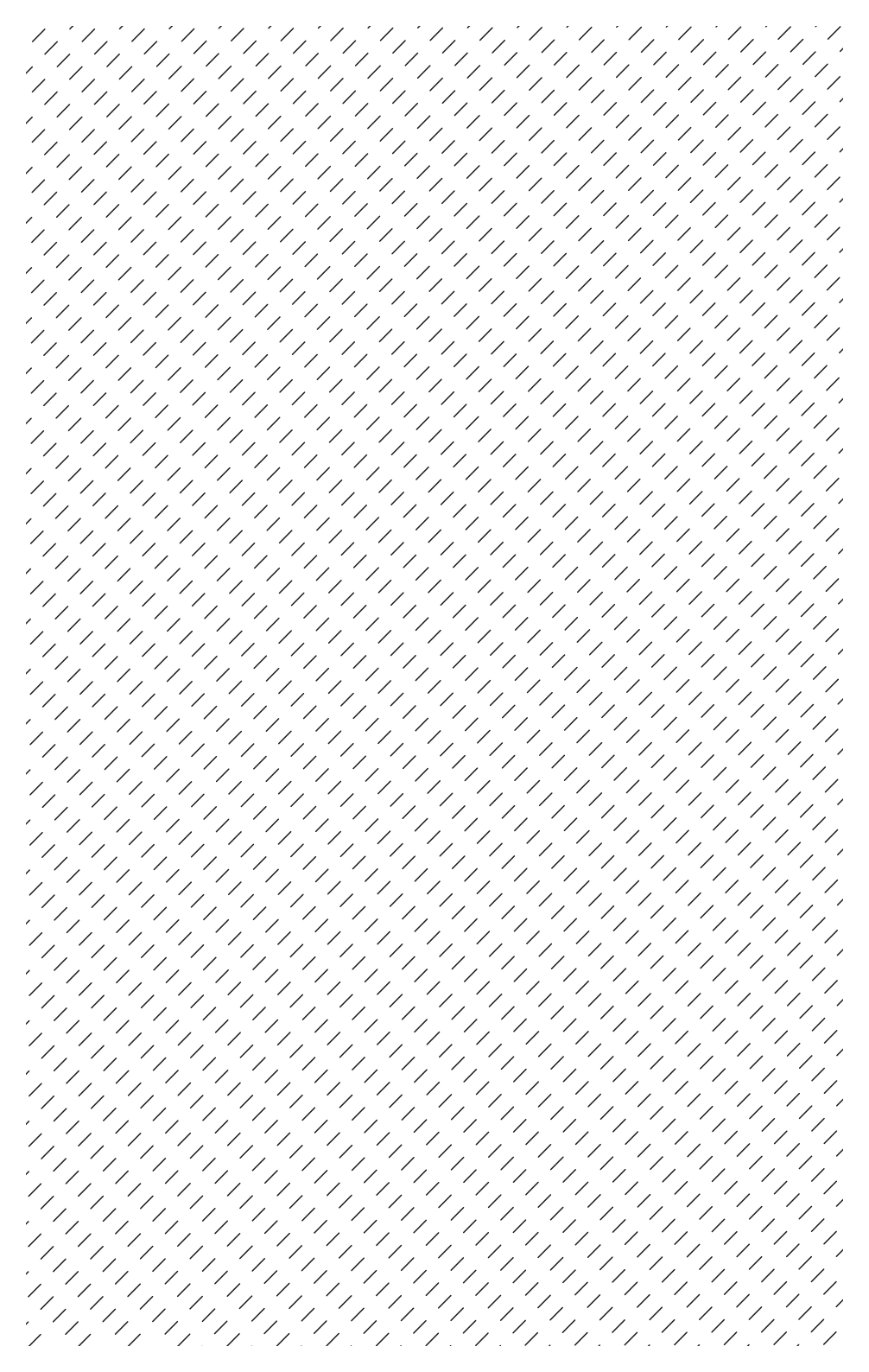

Historiae

Antonella Anedda

TRADUCCIÓ I PRÒLEG DE JOAN-ELIES ADELL

EDICIÓ EN CATALÀ I ITALIÀ

Títol original: *Historiae*
© 2018 Giulio Einaudi Editore s.p.a., Torino
© 2018 Antonella Anedda

Historiae

© de la traducció i el pròleg: Joan-Elies Adell, 2022
© de la fotografia de la coberta: Mario Saragato, 2022
© d'aquesta edició: Edicions Saldonar, 2022

Primera edició: setembre del 2022

Publicat per Edicions Saldonar
Alfambra, 16, 5è 2a
08034 Barcelona
edicions@saldonar.com
www.saldonar.com

Edició i producció: Francesc Gil-Lluch
Disseny de la col·lecció: Enric Muñoz
Disseny de la coberta i maquetació: Octavi Gil Pujol
Distribució: UDL

Thema: DC, DCC, DCF
ISBN: 978-84-17611-95-8
Dipòsit legal: B 13202-2022

Amb el suport de: Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Aquest llibre s'ha imprès amb paper procedent de boscos gestionats de manera sostenible, un òfset cru de 90 grams, i s'ha compaginat amb la tipografia Sabon en cos 10,5.

Els titulars del *copyright* tenen els drets reservats.

Taula

QUAN EL CONSOL ENS VE DEL LLATÍ,
Joan-Elies Adell

OBSERVATORI	Núvols, jo
	Màquina
Llengües	Quants
II	Algues, anemones de mar
Clima, illes, escòries	Runes
Observació 1	Geografia 1
Observació 2	Geografia 2
Observació 3	Llàgrimes
Tàurids	
Quadern	
Eixams, fotons	HISTORIAE
Geometries	
Desembre	Annals
Galàxies	Exilis
Pols	Lesbos, 2015
Pell, pols	En el fred
Aigua-dolça	Agost 2017, cròniques

Límits	ANIMÀLIA
Oikos	
Inspecció I	1.
Historiae I	2.
'15-18	3.
Boscós, aigües	4.
Sois sage	5.
Al davant dels armaris	6.
dels morts	
Àrtica	
Amor	ANATOMIES
Hoc corpus meum	
Stars	Anatomia
Inspecció 2	Te lucis ante
Labors	Llengües, encara
Tot i així	
	FUTUR ANTERIOR
OCCIDENT	
Gazal	Futur 1
Occident	Futur 2
Historiae 2	Contrast
	axaxa

OSSERVATORIO

OBSERVATORI

LIMBAS

Onzi tandu naro una limba mia
da inbentu in impastu a su passado
da dongu solamenti in traduzione.

Ogni tanto uso una limba mia
la invento impastandola al passado
non la consegno se non è in traduzione.

LLENGÜES

De tant en tant empro una llengua meva
la invento tot passant-la amb el seu passat
no la lliuro si no és en traducció.

II

Sa luna chilliat in su core de l'isula
su silenzio irfossa in sa bidde des gurules mortas.
Comenti in tempos de Roma
ispingherent in sos puthus sos mortorzus

Como cusint su piumu
ki fat drittu s'oru
de sa beste de prantu.

La luna dondola dentro il cuore dell'isola
il silenzio s'infossa sul Paese delle gole morte.
Come al tempo di Roma
spingono le carogne nei pozzi

Cuciono il piombo
che fa dritto l'orlo
del vestito a lutto.

II

La lluna es gronxa dins el cor de l'illa
el silenci s'enfonsa en el país de les goles mortes.
Com en temps dels romans
empenyen les carronyes en els pous

Cusen el plom
que mantindrà dreta la vora
del vestit de dol.

CLIMA, ISOLE, SCORIE

Quanta pioggia che dorme
tra la mandria di nubi quanti
sciame di api pronti a fendere l'estate
e intanto l'isola slitta schiacciata contra il cielo
senza sorgenti e prati, senza colline
di mandorli e noccioli
senza-mai-fiori se non questi – dolcemente
radioattivi – anemoni di mare.

CLIMA, ILLES, ESCÒRIES

Quanta pluja que dorm
entre el ramat de núvols quants
eixams d'abelles a punt d'esberlar l'estiu
i mentrestant l'illa llisca aixafada contra el cel
sense fonts i prats, sense turons
d'ametllers i avellaners
sense-mai-flors si no aquestes – dolçament
radioactives – anemones de mar.

OSSERVAZIONE I

L'alba ci fa coraggio
questa luce che sale ci spinge ad ascoltare
dissolve ciò che deve. Dice: – ora
comincia a perlustrare
te per prima, scollando dalla mente la pelle del passato
prendendo senza ira il tuo nulla tra le dita.

S'albeschida faghet voluntate
su luxi ki benit ispinghet a iscultare
isfagheret su ki debet. Narat: – hora
prinzipia a investigare
te po prima staccando sa pelle dal passato
pigandi su nulla intras ditas, sinza ira.

OBSERVACIÓ I

L'alba ens encoratja
aquesta llum que puja ens empeny a escoltar
dissol tot allò que cal. Diu: – ara
comença a inspeccionar
a tu en primer lloc, desenganxant la pell del passat
agafant el teu no-res entre els dits, sense ira.

OSSERVAZIONE 2

*L'acqua e la terra e tutte le misture portate a corruzione
la vita bellissima e crudele
e il viso di una giovane infermiera
che traluce nel globo della flebo
davvero come perla su una fronte chiara.*

Fuori appena intravisto, un albero di tasso
spinge comunque nel prato le radici.
Cerca l'acqua nascosta. Non so l'ora precisa,
ma è inverno, pomeriggio,
si accendono i lampioni nei cortili.
Sul ponte che unisce i reparti più lontani,
altri visi, altri corpi sfavillano tra i vetri
in un moto sospeso che ci acquieta
come una nave in porto dopo la traversata.

OBSERVACIÓ 2

*L'aigua i la terra i totes les barreges propenses a corrupció
la vida preciosa i cruel
i el rostre d'una jove infermera
que es beslluma en el flascó del degotador
de veritat com perla damunt d'un front clar.*

Defora a penes entrevist, un arbre de teix
empeny malgrat tot les arrels en el prat.
Busca l'aigua amagada. No sé l'hora concreta,
però és hivern, a la tarda,
s'encenen els fanals en els patis.
En la passarel·la que uneix les unitats més allunyades,
altres rostres, altres cossos espurnegen entre els vidres
en un moviment suspès que ens calma
com un vaixell a port després de la travessia.

OSSERVAZIONE 3

Orione il cacciatore che sorveglia la notte.
L'inverno che si addensa dove il buio gela la faggeta.
Sotto la luna la collina brulica di ossame,
di fossili di felci e di animali.
L'Auriga invece a forma di pentagono
tiene con le briglie le stelle,
il carro corre nell'aria e di nuovo la collina
mostra il suo erbario dove ogni foglia e spina
s'illumina d'oro a ogni venatura.

OBSERVACIÓ 3

Orió el caçador que vigila la nit.
L'hivern que es congria on la foscor glaça la fageda.
Sota la lluna el turó formigueja d'ossam,
de fòssils de falgueres i d'animals.
L'Auriga en forma de pentàgon en canvi
subjecta amb les brides les estrelles,
el carro corre per l'aire i de nou el turó
mostra el seu herbari on cada fulla i espina
s'il·lumina d'or a cada nervadura.